

Безпека вакцини:

Відповіді на найпоширеніші запитання батьків

Як батьки, Ви хочете приймати найкращі рішення щоб захистити свою дитину. Саме тому, важливо завжди мати необхідну інформацію. Ваші запитання є дуже важливими, і Ви заслуговуєте на належні пояснення для обґрунтування власних рішень. Для отримання більш детальної інформації, запишіться до свого лікаря на «консультацію» або перегляньте інформацію з електронних джерел, вказаних наприкінці.

1. Чи є вакцини безпечними?

Так. Вакцини є [дуже безпечними](#).¹ Насправді, багато експертів, зокрема [Американська академія педіатрії](#), Національна [академія медицини](#) та Всесвітня [організація охорони здоров'я](#), погоджуються, що вакцини є безпечними. Мільйони дітей та дорослих вакцинуються щороку, і це безпечно. Тисячі людей беруть участь у [клінічних випробуваннях](#), щоб перевірити вакцину до того, як вона отримує ліцензію на використання [Управлінням з контролю за харчовими продуктами та лікарськими засобами \(FDA\)](#). Після отримання ліцензії [система звітування про побічні явища, пов'язані з вакциною \(VAERS\)](#), допомагає відстежувати будь-який вплив на здоров'я, який може трапитись через кілька годин, днів, тижнів або навіть місяців. Будь-хто може повідомити про можливий побічний ефект, щоб його можна було дослідити. VAERS та інші [програми моніторингу](#) допомагають слідувати за безпечністю вакцин.

2. Про які побічні ефекти мені слід знати?

Будь-який лікарський препарат може спричинити реакції в деяких людей. Найбільш поширеними [побічними ефектами](#) вакцин є набряк чи біль у місці ін'єкції та лихоманка. Серйозні алергічні реакції виникають [дуже рідко](#), приблизно в [1 людини на мільйон²](#) зроблених щеплень, і так само [досить рідко на щеплення від COVID-19](#). Якщо Ви стурбовані можливими побічними ефектами, поставте запитання про те, чого очікувати. Якщо Ви помітили незвичайну реакцію через кілька годин або днів після імунізації Вашої дитини, зателефонуйте до лікаря для отримання консультації.

3. Чому сьогодні дітям роблять так багато щеплень?

Тридцять п'ять років тому вакцини захищали маленьких дітей лише від семи хвороб. Сьогодні, завдяки досягненням у галузі медицини, ми можемо захистити їх принаймні від 15 небезпечних хвороб. Багато щеплень також є «бустерами» тієї ж вакцини, щоб дати дітям найкращий можливий захист.

4. Хвороби «старих часів» все ще існують?

Так. [Коклюш](#), як і раніше, поширений у США. Інші хвороби, як от [кір](#) та [поліомієліт](#), циркулюють в інших частинах світу. Щоб привезти додому хворобу з іншої країни, достатньо лише одного мандрівника без імунізації. При зниженні рівня загальної імунізації населення поодинокі випадки цих захворювань, які ми маємо в США, можуть дуже швидко розмножитися. Це наражатиме наших дітей на небезпеку.

- [Кір](#). У багатьох країнах, що розвиваються, кір залишається поширеним захворюванням. Безпосередньо перед спалахом пандемії COVID-19, [понад 200 000 європейців захворіли на кір в 2018 та 2019 роках](#). Мандрівники можуть підхопити кір, перебуваючи за кордоном, і поширити його в Каліфорнії. Узимку 2014-15 рр. понад 130 жителів Каліфорнії підхопили кір; багато з них відвідали тематичний парк Діснейленд.
- У 2014 році понад 11 000 людей у Каліфорнії захворіли на кашлюк, сотні були госпіталізовані, а троє немовлят померло. У 2010 році майже 10 000 жителів Каліфорнії померли від кашлюк та 10 немовлят померло.
- До того, як була розроблена вакцина проти вітряної віспи, ця хвороба привела до лікарні понад 10 000 американців і стала причиною [понад 100 смертей щороку](#).³ Діти, які хворіють на вітряну віспу, можуть отримати ускладнення у вигляді серйозних шкірних інфекцій або пневмонії.

5. Як щодо холистичної медицини та грудного вигодовування?

Холистичні лікарські засоби можуть бути корисними при деяких захворюваннях, але лише вакцини забезпечують специфічний імунітет до хвороб. [Науково доведено](#), що лише вакцини захищають від COVID-19, грипу, кашлюку, кору та інших захворювань. Лікарі, що спеціалізуються на холистичній медицині, включаючи [Академічний консорціум інтегративної медицини](#), [Натуропатичні лікарі за](#) Вакцинацію та [д-р Ендрю Вайл](#) з Центру інтегративної медицини підтримують імунізацію.

Грудне вигодовування дуже корисне для Вашої дитини, проте не може повністю захистити дітей від таких захворювань, як кашлюк або кір. Крім того, антитіла, що передаються від мами до дитини під час вагітності, не зберігаються після дитинства.⁴

6. Чому дітям потрібні щеплення та бустерні дози від COVID-19?

COVID-19 вбив понад 1 мільйон американців і ще мільйони людей по всьому світу. Лікарі виявили дуже серйозне ускладнення під назвою мультисистемний запальний синдром у дітей (MIS-C), яке може бути небезпечним для життя. Доведено, що вакцини проти COVID-19 і бустери захищають дітей від MIS-C та інших серйозних наслідків COVID-19. Понад 31 мільйон дітей безпечно отримали вакцину проти COVID-19 у Сполучених Штатах Америки, та [постійний моніторинг безпечності](#) свідчить про те, що вакцинація проти COVID-19 залишається безпечною для дітей. Вакцини та бустерні дози проти COVID-19 забезпечують найкращий захист для дітей від важкої форми COVID-19.

7. Як щодо «природного імунітету»?

Деякі люди вважають, що захворювання - це «природний» спосіб викликати імунну відповідь організму, але це пов'язано з ризиком — багато захворювань, яким можна запобігти за допомогою вакцинації, можуть мати небезпечні ускладнення, такі як пневмонія, сліпота, пошкодження мозку та навіть смерть.

Вакцини безпечно викликають [природну імунну відповідь](#), але не викликають захворювання. Незважаючи на те, що вакцини можуть запобігти легкому та важкому перебігу захворювань, деякі з них, такі як вакцини проти грипу та COVID-19, ефективніші в запобіганні госпіталізації та смерті, ніж захворювання легкого ступеня.

8. Чи безпечно для імунної системи дитини робити декілька щеплень?

Так. Діти піддаються впливу [сотень вірусів і бактерій](#)⁵ під час звичайних видів діяльності, таких як прийом їжі та ігри. Отримання вакцин не є додатковим тягарем для імунної системи — [навіть для немовлят](#).⁶ Отримання комбінованих вакцин, таких як КПК (що захищає від кору, паротиту та краснухи), або [кілька щеплень під час одного візиту до лікаря вважається безпечним методом](#). Сучасні вакцини є більш досконалішими, тому навіть якщо діти отримують декілька вакцин одночасно, вони отримують [набагато менше антигенів загалом](#)⁷ (порівняно з батьками або бабусями-дідусями).

9. Як щодо дітей з алергією або іншими захворюваннями?

Вакцини безпечні для дітей з більшістю видів [алергій](#).⁸ Вакцинація може бути особливо важливою для дітей із певними проблемами зі здоров'ям, тому що такі діти можуть серйозно захворіти, якщо заразяться. Якщо у Вашої дитини є алергія або будь-яке захворювання, поговоріть зі своїм лікарем. Лікар може сказати Вам, чи слід відкласти введення будь-якої вакцини або виключити її зі списку. [Відсутній зв'язок](#) між розвитком астми або алергій та вакцинами.

10. А як щодо аутизму?

Хоча деякі батьки вперше помічають ознаки аутизму приблизно в той самий час, коли їхній дитині роблять щеплення, ці дві події не пов'язані між собою. За даними [десятих тисяч наукових досліджень](#)⁹, зв'язок між вакцинами та аутизмом відсутній. Наступні організації виступили із заявами про відсутність зв'язку між вакцинами та аутизмом: [Науковий фонд аутизму](#), [Американська академія педіатрії](#), [Національна академія медицини](#), [Клініка Мейо](#), [Національні інститути охорони здоров'я](#), [Всесвітня організація охорони здоров'я](#).

Хоча показники аутизму продовжують зростати в усьому світі, [показники аутизму у вакцинованих та невакцинованих дітей не відрізняються](#).¹⁰ [Інші дослідження](#) аутизму припускають, що діти з аутизмом мають забагато клітин у ключовій області мозку, необхідних для комунікації, спілкування та емоційного розвитку. Цей тип розвитку головного мозку виникає під час [другого триместру вагітності](#) — задовго до того, як дитина отримує будь-які щеплення.^{11, 12}

У 1998 році в одному дослідженні використовувалися фальсифіковані дані, щоб припустити зв'язок між вакциною КПК та аутизмом. Після подальшого розслідування журнал відкликав дослідження, а головний автор втратив медичну ліцензію.

11. Які компоненти входять до складу вакцин?

Деякі компоненти вакцини можуть виглядати як чужорідні речовини, але вони знайомі Вашому організму. Ось факти:

- **Алюміній** використовується в дуже малих кількостях для підвищення імунної відповіді організму, що робить щеплення більш ефективним. Алюміній також зустрічається в природі в ґрунті, воді та повітрі. Протягом перших 6 місяців життя [Ваша дитина отримує більше алюмінію з грудного молока або суміші, включаючи соєву формулу](#)¹³, ніж з усіх щеплень разом! Алюміній не накопичується, і здебільшого виводиться з організму протягом декількох тижнів.
- **Формальдегід** іноді використовується для захисту вакцин від мікробів, але він також природним чином виробляється в організмі людини, як нормальна функція організму для вироблення енергії. Насправді, дослідження показують, що новонароджені вагою від шести до восьми фунтів вже мають у [50-70 разів більше](#)¹⁴ формальдегідів в організмі, отриманих природним шляхом, ніж вони отримали б від однієї дози вакцини.
- **Тимеросал** є консервантом, що містить ртуть, який [більше не застосовується](#)¹⁵ у звичайних вакцинах, за винятком деяких форм вакцини проти грипу. Хоча відомо, що тимеросал у вакцинах не завдав шкоди.

Як запобіжний захід, [закон штату Каліфорнія](#)¹⁶ забороняє робити вакцини, що містять тимеросал, вагітним жінкам і дітям до трьох років. Вакцини проти грипу, що не містять тимеросал, широко доступні.

12. А як щодо того, щоб зробити щеплення пізніше або розтягнути їх?

Пропускання або зволікання вакцинації створює для Вашої дитини ризик заразитися серйозними захворюваннями в ранньому віці — коли ці захворювання найбільш небезпечні. Ось чому більшість лікарів дотримуються рекомендованого CDC графіка імунізації, який базується на [незалежному аналізі медичних наук](#) і оновлюється щороку.

Переконайтеся, що Ваша дитина в курсі подій

Поради щодо збільшення часу між щепленнями [не базуються на науці](#).¹⁷ Розтягнений графік щеплень може полегшити Ваші відчуття, але це не допоможе Вашій дитині. Дослідження показують, щовведення декількох вакцин під час одного візиту до лікаря цілком [безпечні](#).¹⁸ Розтягнення графіку щеплень може бути більшим стресом для Вашої дитини.

Як батьки, Ви повинні знати про ризики пропуску або відтермінування введення вакцин. Отже, поговоріть зі своїм лікарем. Для прийняття рішення використовуйте надійні джерела.

Історія Метью

Батьки Метью вирішили, що їхній син може почекати, щоб отримати вакцину проти хвороби Hib — захворювання, про яке вони не чули. Потім одного дня Метью поскаржився на біль у горлі. «Ми подумали, що це ангіна і привезли його до місцевої лікарні». Лікар діагностував хворобу Hib і сказав, що їхній син може померти за кілька хвилин.

Дивіться відео з повною історією на сайті: shotbyshot.org/hib/a-hib-story

Читайте лише перевірені ресурси.
Ми рекомендуємо наступні надійні сайти:

Доступно українською мовою

Коаліція дій з імунізації: Заяви про інформацію про вакцину
www.immunize.org/vis/vis_ukrainian.asp

Всесвітня організація охорони здоров'я: Інформаційний лист щодо COVID-19
<https://rb.gy/hfyf7>

USAID, ЮНІСЕФ, ВООЗ: COVID-19 Сторінка вакцинації Україна
[Вакцинація від COVID-19 \(covid19.gov.ua\)](http://Вакцинація від COVID-19 (covid19.gov.ua))

ЮНІСЕФ: Вакцини для кожної дитини в Україні (відео)
www.youtube.com/watch?v=1A9ksAmmY3g

Національний центр біженців, іммігрантів та мігрантів
<https://rb.gy/xedf9>

Міністерство охорони здоров'я України: Сторінка вакцинації
[Вакцинація \(moz.gov.ua\)](http://Вакцинація (moz.gov.ua))

Графік імунізації ВООЗ для України
<https://rb.gy/opvp9>

Доступно лише англійською мовою

Американська академія педіатрії
Healthychildren.org

Центри з контролю та профілактики захворювань (CDC)
www.cdc.gov/vaccines

Дитяча лікарня Філадельфії
<http://bit.ly/CHOPvaxEdu>

Міністерство охорони здоров'я та соціальних служб США
Знайдіть місце вакцинації проти COVID-19 або грипу поблизу Вас!
Vaccines.gov

Клініка Мейо
Bit.ly/childVacQx

¹Gidengil, C. та ін. Безпека вакцин, що використовуються для планової імунізації в Сполучених Штатах: Оновлення. Агенція з дослідження та якості охорони здоров'я (США); 2021 р. АНРQ порівняльні огляди ефективності. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/34279864/>.

²CDC. Вакцини та щеплення — «Можливі побічні ефекти від вакцин». Отримано 19 січня 2023 р. з <http://www.cdc.gov/vaccines/vac-gen/side-effects.htm>.

³Nguyen HQ та ін. Зменшення смертності через вітряну віспу після впровадження вакцинації проти вітряної віспи в Сполучених Штатах Америки, 2005, N Engl J Med 2005; 352:450-458 <http://www.nejm.org/doi/full/10.1056/NEJMoa042271>

⁴Niewiesk, S. Maternal antibodies: Клінічна значущість, механізм впливу на імунні відповіді та можливі стратегії вакцинації. (2014). Кордони в. імунології. 5:46. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4165321/#:~:text=In%20humans%2C%20maternal%20antibodies%20wane,persist%20for%20a%20longer%20time>.

⁵Університет медичних служб штату Юта. «Зміна мікріобіому». Отримано 19 січня 2023 р. <http://learn.genetics.utah.edu/content/microbiome/changing/>.

⁶Nicoli F. & Appay V. (2017). Міркування імунологів щодо батьківських проблем стосовно імунізації дітей. Вакцина 25;35(23)3012-3019. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/28465096/>.

⁷Дитяча лікарня Філадельфії. (2013). Вакцини та система імунізації. Отримано 19 січня 2023 р http://www.chop.edu/service/vaccine-education-center/vaccine-safety/vaccines-and-immune-system.html#Do_vaccines_overwhelm.

⁸Дитяча лікарня Філадельфії (2014) Новини та погляди: Вакцини та алергії. Отримано 19 січня 2023 р. <https://www.chop.edu/news/vaccines-and-allergies>

⁹Американська академія педіатрії. (2013). Безпека вакцини: Перевірте докази. Отримано 26 лютого 2018 р. з <https://healthychildren.org/English/safety-prevention/immunizations/Pages/Vaccine-Studies-Examine-the-Evidence.aspx>.

¹⁰Madsen KM та ін. Популяційне дослідження вакцинації проти кору, паротиту та краснухи та аутизм. N Engl J Med. 7 листопада 2002 р.; 347(19):1477-82. <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/12421889>.

¹¹Chow ML та ін. Залежна від віку експресія генів головного мозку та кількість копій аномалій аутизму свідчать про характерні патологічні процеси в молодому та зрілому віці. PLoS Genet. 2012;8(3):e1002592. From: <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/22457638>.

¹²Stoner, R. та ін. Недоліки дезорганізації в неокортексі дітей з аутизмом. N Engl J Med. 27 березня 2014 р.; 370:1209-1219. <http://www.nejm.org/doi/full/10.1056/NEJMoa1307491>.

¹³Дитяча лікарня Філадельфії. (2013). Вакцина та алюміній. Отримано 19 січня 2023 р. з <http://www.chop.edu/service/vaccine-education-center/vaccine-safety/vaccine-ingredients/aluminum.html>.

¹⁴Вакцини, кров і біологічні препарати FDA. (2011). Загальні інгредієнти, ліцензовані в США Вакцини. Отримано 19 січня 2023 р. з <http://www.fda.gov/BiologicsBloodVaccines/SafetyAvailability/VaccineSafety/ucm187810.htm>

¹⁵Дитяча лікарня Філадельфії. (2013). Вакцини та тимеросал. Отримано 19 січня 2023 р. <https://www.chop.edu/centers-programs/vaccine-education-center/vaccine-ingredients/thimerosal>

¹⁶Департамент охорони здоров'я Каліфорнії. Новий закон штату Каліфорнія про обмеження використання ртуті у вакцинах: Часті запитання. Отримано 19 січня 2023 р. <http://www.cdph.ca.gov/programs/immunize/Documents/MercuryLawFAQ.pdf>.

¹⁷Дитяча лікарня Філадельфії (2017). Коли окремі лікарі створюють власні графіки імунізації. Дата перегляду: 19 січня 2023 р. <https://media.chop.edu/data/files/pdfs/vec-individual-doctors-vaccine-schedule.pdf>

¹⁸Національна академія медицини. Графік імунізації дітей та безпека: Занепокоєння зацікавлених сторін, наукові докази та майбутні дослідження. Січень 2013 р. Дата перегляду: 19 січня 2023 р. https://nap.nationalacademies.org/resource/13563/ChildhoodImmunizationScheduleandSafety_RB.pdf

Для отримання інформації про додаткові дослідження безпечності вакцини відвідайте сайт eziz.org/resources/parented/studies